

© Рада Європи/Європейський суд з прав людини, 2012. Цей переклад було замовлено за підтримки Цільового фонду «Права людини» Ради Європи (www.coe.int/humanrightstrustfund). Він не є зобов'язальним для Суду. Для отримання додаткової інформації див. повне посилання на авторське право в кінці цього документу.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Інформаційне повідомлення з юриспруденції Суду № 125

Грудень 2009 р.

Gardel проти Франції - 16428/05

Рішення від 17.12.2009 [Секція V]

Стаття 8

Стаття 8-1

Повага до приватного життя

Внесення до національного реєстру осіб, які скоїли статеві злочини, на строк у тридцять років, починаючи від дати завершення тюремного ув'язнення:
немає порушення

Стаття 7

Стаття 7-1

Nulla poena sine lege

Внесення до національного реєстру осіб, які скоїли статеві злочини, на строк у тридцять років, починаючи від дати завершення тюремного ув'язнення:
неприйнятна

Факти – Заявник перебував у тюрмі, засуджений у 2003 році до довічного ув'язнення за зґвалтування п'ятнадцятирічних неповнолітніх особою, наділеною владними повноваженнями. Закон від 9 березня 2004 року (Закон № 2004-204), який адаптував судову систему до розвитку злочинності, запровадив автоматизовану національну судову базу даних осіб, які скоїли статеві злочини. Положення Кримінально-процесуального кодексу стосовно

цієї бази даних набули чинності у червні 2005 року. У листопаді 2005 року заявника повідомили, що його занесено до цієї бази даних з огляду на його засудження.

Право – Стаття 7: Після набуття чинності Законом 2004 року, заявника внесли до бази даних осіб, які скоїли статеві злочини, тобто, після визнання винним. Цей захід передбачав, що заявник має надавати інформацію про свою адресу та повідомляти державі про будь-які зміни. Внесення заявника до бази даних було наслідком його засудження у жовтні 2003 року, оскільки ця база даних автоматично стосувалась осіб, які були засуджені на більш ніж п'ять років позбавлення волі за статевий злочин. Щодо мети і характеру оспорюваного заходу, Суд вважав, що головною метою обов'язку, накладеного на заявника, було запобігання рецидивізму. У зв'язку з цим, те, що поліція і судові органи знали б адреси засуджених осіб, внаслідок внесення до бази даних, було б засобом стримування і могло полегшити поліцейські розслідування. Отже, обов'язки, які виникали із реєстрацією у цій базі даних, переслідували превентивну і стримуючу мету, і тому не можуть вважатись заходами карального характеру або такими, що є кримінальним покаранням. Окрім того, що заявникові загрожувало позбавлення волі строком на два роки і штраф 30000 євро у випадку невиконання цього обов'язку, була б порушена нова кримінальна справа, цілком незалежна від тієї, на підставі якої його було засуджено, в рамках якої уповноважений суд міг би оцінити, чи було таке упущення правомірним. Зрештою, з огляду на суворість оспорюваного заходу, це саме по собі не було вирішальним моментом і, у будь-якому випадку, обов'язок повідомляти свою адресу кожні шість місяців, і протягом п'ятнадцяти днів – про її зміну, і так протягом тридцяти років, не був достатньо серйозним, аби вважатись покаранням. Отже, реєстрація у базі даних осіб, які скоїли статеві злочини, і пов'язаний із цим обов'язок слід вважати превентивним заходом, до якого принцип заборони ретроактивності, запроваджений статтею 7, не застосовувався.

Висновок: неприйнятна (несумісна *ratione materiae*).

Стаття 8: Оспорюване втручання було запроваджене законом і переслідувало законну мету захисту громадського порядку і запобігання злочинності. Суд не може ставити під сумнів превентивну мету бази даних, до якої був занесений заявник. Статеві злочини були явно особливо негідною формою злочинної діяльності, яка мала тяжкий вплив на потерпілих. Діти та інші вразливі верстви населення мали право на захист від держави у вигляді ефективного захисту від таких серйозних форм втручання у головний аспект їхнього приватного життя. В той же час, політика боротьби зі злочинністю у Європі розвивається, і, разом із покаранням, все більшої ваги надається реінтеграції ув'язнених, особливо наприкінці тривалого терміну покарання. Успішна реінтеграція передбачає, поміж іншим, запобігання рецидивізму. Заявника автоматично внесли до бази даних відповідно до перехідних положень Закону 2004 року, внаслідок злочину, у якому він був остаточно визнаний винним. Його належно повідомили про реєстрацію і пояснили його обов'язки. Щодо вимог надавати інформацію про адресу та її зміни, під загрозою позбавлення волі і штрафу, Суд вже встановив, що це не становить проблеми за статтею 8. Тривалість зберігання інформації становила двадцять чи тридцять років, залежно від тяжкості вини. Хоча у даній справі ця тривалість була значною, а саме, тридцять років, інформація мала автоматично знищуватись після спливу строку, обчисленого від дати, коли рішення, за яким було внесено інформацію, втрачало чинність. Відповідна особа могла, починаючи від цього моменту, подати прокурору прохання про знищення інформації. На рішення прокурора могла бути подана апеляція. Отже, така судова процедура забезпечувала незалежний нагляд за підставами зберігання інформації на

основі особливих критеріїв, і надавала достатні і належні гарантії поваги до приватного життя у співвідношенні до тяжкості злочину, на підставі якого відбулось перше внесення даних. За таких обставин, тривалість зберігання інформації не була непропорційною щодо мети, яку переслідувало таке зберігання інформації. Щодо можливості використання цієї бази даних і переліку державних органів, які мали до неї доступ, то останній кілька разів доповнювався і не обмежувався лише поліцією і судовими органами; тепер судові органи теж мають до неї доступ. Право користуватись цією базою даних обмежене посадовими особами, котрі зобов'язані зберігати конфіденційність, і за чітко визначених обставин. Окрім цього, дана справа не вимагає сама по собі перевірки *in concreto* питання можливості користування базою даних з адміністративною метою. Отже, внесення до бази даних осіб, які скоїли статеві злочини, як було у випадку заявника, забезпечувало справедливий баланс між конкуруючими приватними і громадськими інтересами, і держава-відповідач у даному питанні не перевищила прийнятну можливість розсуду.

Висновок: немає порушення (одноголосно).

(Див. також рішення від того самого дня *В.В. проти Франції*, № 5335/06, і *М.В. проти Франції*, № 22115/06, і рішення від 24 листопада 2009 року *Hautin проти Франції*, № 6930/06, котрі стосуються подібних скарг)

© Рада Європи/Європейський суд з прав людини
Це резюме, підготовлене Секретаріатом, не є обов'язковим для Суду.

Посилання на [Інформаційні повідомлення з юриспруденції](#)

© Рада Європи/Європейський суд з прав людини, 2012.

Офіційними мовами Європейського суду з прав людини є англійська та французька мови. Цей переклад було замовлено за підтримки Цільового фонду «Права людини» Ради Європи (www.coe.int/humanrightstrustfund). Він не є зобов'язальним для Суду; також Суд не несе жодної відповідальності за його якість. Його можна завантажити з бази рішень Європейського суду з прав людини HUDOC (<http://hudoc.echr.coe.int>) або з будь-яких інших баз даних, в яких Суд його також розмістив. Його можна відтворювати в некомерційних цілях за умови, що будуть зазначені повна назва справи та посилання на авторське право і Цільовий фонд «Права людини». Для використання будь-якої частини цього перекладу в комерційних цілях слід звертатися за наступною адресою: publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together

with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int